ŞANSA NOASTRĂ S-A NUMIT ADAM

SERGIU SOMEŞAN

Adam B. era întruna din cele mai nefericite zile pe care şi le putea aminti de cîţiva ani buni. Adevărul este că toate întîmplările care concurau acum la nefericirea lui i se mai perindaseră aşa, din cînd în cînd prin viaţă, dar întotdeauna separat şi mai ales lăsînd cîte o săptămînă două între ele, suficient ca el să-şi revină începînd să-şi facă iar iluzii pe care destinul urma să i le spulbere de altfel foarte repede.

Şirul ghinioanelor a început încă de dimineaţă cînd a descoperit în cutia poştală o scrisoare de la Camelia; bineînţeles că fusese adusă de poştaş încă din seara zilei precedente, dar a trebuit ca el să caute în cutie tocmai dimineaţa şi să-şi strice astfel toată ziua. Mai primise el şi altădată scrisori pesimiste dar de data asta dulcea copilă de pe malurile Dîmboviţei era categorică în exprimarea sentimentelor ei. Îi scria, printre altele, că nu înţelege de ce pentru cîteva clipe de dulce rătăcire e obligată să-i suporte prezenţa de fiecare dată cînd vine el prin Bucureşti. Gata, ajunge! îi scria ea exasperată spre finalul scrisorii, mărturisindu-şi prin aluzii fine fericirea ce ar cuprinde-o dacă nu i-ar mai vedea niciodată privirea linguşitoare şi nici mutra de şobolan bănuitor.

Oricît ar părea de ciudat, pe Adam nu l-au deranjat atît pretenţiile Cameliei de a întrerupe legătura, cît mai ales modul categoric în care erau formulate, asta ca să nu mai vorbim de comparaţiile deosebit de plastice din finalul scrisorii.

Deci, privirea lui intensă, prin care încerca să aducă un modest omagiu modului absolut încîntător în care Mama Natură aşezase cele cincizeci şi nouă de kilograme ale Cameliei, ei i se părea a fi o simplă privire linguşitoare. Ba mai mult, figura lui blazată, de intelectual rasat, care se îndoia din principiu de fidelitatea femeilor şi de marile adevăruri ale existenţei, ar fi după ea o vulgară mutră bănuitoare. O clipă, amintindu-şi de cîteva clipe de dulce intimitate cînd oricum problemele ontologiei nu valorau prea mult, fu tentat să-i ierte totul şi să compună cît mai repede o scrisoare prin care să încerce o conciliere. Din nefericire, chiar în acel moment ochii îi

căzură peste cuvintele: „şobolan bănuitor”. Ei bine, nu! Asta era ceva ce demnitatea lui ultragiată nu putea digera aşa uşor, drept care a dat un ordin imperativ neuronilor să întrerupă sinapsele care duceau spre amintirea ei.

La birou, întîmplarea a făcut să îl aştepte o lucrare urgentă ai cărei coeficienţi trebuiau recalculaţi în funcţie de noile consumuri. Mai mult chiar, lucrarea era aşteptată de şeful de birou, care trebuia să comunice la fel de urgent noii coeficienţi la Centrală. Dar în loc de coeficienţi şi consumuri, Adam nu vedea decît scrisoarea Cameliei (o pusese deasupra dosarului aşa că era firesc) şi tocmai ajunsese la concluzia că ar fi bine să-şi concentreze atenţia asupra altei fete care ar şti să-i aprecieze aşa cum se cuvine calităţile.

Era deja cu gîndul, şi cu ochii, de altfel, la varianta Nina, o încîntătoare brunetă plină de cîrlionţi şi de temperament, care haşura ceva la o planşetă din apropiere şi tocmai studia o posibilă abordare a problemei cînd în birou intră şeful să-i ceară coeficienţii. Se prea poate ca gîndul lui Adam să fi trecut de faza tatonărilor iniţiale, ba sîntem chiar siguri de asta, pentru că, mult prea mult din temperamentul Ninei se putea întrezări în privirea lui strălucitoare aţintită asupra ei, drept care nu-l zări pe şeful de birou decît cînd acesta ajunse în faţa lui. Mult prea tîrziu pentru a-şi muta privirea de la cîrlionţii variantei alese, dar suficient pentru a-şi aduce aminte că Nina era pasiunea secretă a şefului. Acesta aruncă o privire spre Nina, una spre dosarul neatins şi-i şopti şuierat.

— Ieşi afară, Adam! exact pe tonul pe care îl folosise pe vremuri un alt şef către un alt Adam pe care îl prinsese dînd tîrcoale secretarei lui, ba mai mult, mîncîndu-i fructele din mărul pe care făcea experienţe fitotehnice.

Cunoscînd în mare povestea, Adam tremura tot amintindu-şi că după toată tărăşenia, cei doi au fost scoşi din schemă şi trimişi undeva la ţară.

Din fericire, conflictul cu actualul şef a fost de proporţii ceva mai reduse şi Adam a fost scos numai pe coridor, şeful fiind o persoană discretă, iar în birou erau prea multe fete tinere care l-ar fi împiedicat să-şi dezvolte, aşa cum ar fi dorit, raritățile lingvistice păstrate pentru astfel de ocazii. Dar odată ajunşi pe coridor... Ei bine, sînt momente în viaţă cînd e mai bine să fim discreţi şi se pare că acum a sosit unul din ele...

Ca şi cum toate aceste lovituri ale sorţii, destul de bine ţintite, nu ar fi fost îndeajuns, destinul îi mai pregătise pentru aceeaşi zi încă vreo două-trei de acelaşi, calibru, probabil numai de dragul de a demonstra că deşi probabilitatea ca toate aceste întîmplări să se petreacă într-o singură zi este destul de redusă, din cînd în cînd Doamna Şansă pleacă pe la amici să

bea un ceai şi uită să se mai întoarcă, iar probabilităţile rămase de capul lor se amuză jucînd şi astfel de farse bieţilor oameni.

Drept care, spre seară, bietul Adam, dezgustat pe drept cuvînt de viaţă, se hotărî să facă o mică plimbare în parcul de la marginea oraşului să se mai liniştească. Nimic mai simplu, parcul era pustiu, luna părea să caute perechile de îndrăgostiţi (le căuta degeaba, venise grupul „Savoy" în localitate şi îndrăgostiţii erau la concert) era deci o atmosferă numai bună pentru a-şi linişti nervii agresaţi de stresul cotidian şi de întîmplările mai sus pomenite. Luna, în lipsa clienţilor habituali, îşi concentrase asupra lui Adam întreaga ei putere de seducţie şi începea puţin cîte puţin să-şi facă efectul. Ba, deja i se părea că vede viaţa mai în roz, chiar începu să surîdă satisfăcut, felicitîndu-se pentru ideea de a veni în parc, cînd, observă că vede totul în roz pentru că de sus venea o lumină verde. Cum Adam era prin excelenţă o fire analitică, poate că în alte condiţii ar fi stat pe îndelete să studieze fenomenul, care i se părea de a dreptul ciudat, dar acum nu-şi putea permite acest lux pentru că şi-a dat seama, ca un cititor consecvent al literaturii despre Cazuri Neelucidate încă ce era, că se îndreaptă cu paşi repezi spre o întîlnire de gradul doi. Asta pentru că lumina verde era emisă de... da, cu părere de rău şi în ciuda tradiţiei nu putea să numească obiectul care atîrna deasupra lui o farfurie zburătoare. Părea mai degrabă (pentru a nu părăsi bucătăria) o uriaşă solniţă din care cineva golise toată sarea şi o înlocuise cu reflectoare care acum îl luminau indiscret pe Adam. Solniţa zburătoare bîzîi cîteva minute nemişcată deasupra lui, ca şi cum l-ar fi studiat, apoi se deplasă cîţiva metri mai în faţă şi ateriză greoi. După toate aparenţele, întîlnirea de gradul doi a lui Adam avea toate şansele să se transforme într-una de gradul trei, drept care, instinctiv, îşi potrivi cravata şi-şi aranjă puţin părul, cu gîndul să facă o impresie cît de cît onorabilă extratereştrilor. Spre lauda lui, trebuie să arătăm aici că nici un singur moment nu s-a gîndit să întîmpine violent reprezentanţii îndepărtatei civilizaţii, cum auzise că au procedat cîţiva şerifi de prin Texas. Unii cititori mai meticuloşi ar putea obiecta că nici nu avea dotarea tehnică necesară, inginerii de pe la noi nefiind dotaţi cu Colturi, nici măcar după o ceartă zdravănă cu şeful. Ei bine, reproşîndu-le acestora faptul că ne obligă la divagaţii tocmai în momentele cheie ale acţiunii, ne vom mulţumi să observăm că duminica, spre marginea parcului, obişnuiau să iasă la iarbă verde cei din oraş; veneau de obicei cu autoturismele, aşa că profitau de acest binevenit răgaz şi mai schimbau la maşină o bujie, un filtru de ulei, ba chiar şi uleiul, aruncînd apoi ce le prisosea prin tot parcul, astfel că lui

Adam i-ar fi fost foarte la îndemînă să le adune. Asta ca să nu ne complicăm vorbind şi despre contribuţia celor fără maşini, care îşi aduceau şi ei obolul alcătuit mai ales din sticle goale şi cutii de conserve. Dacă ar fi vrut, Adam ar fi putut deveni mai eficace chiar decît un şerif texan!

Din fericire însă, atît pentru el cît şi pentru noi, în loc să nutrească planuri belicoase, se mulţumi, după cum am mai spus, să-şi aşeze cravata şi părul, se opri curios să vadă ce o să mai urmeze.

Din obiectul zburător oprit în faţa lui, coborîră trei fiinţe destul de asemănătoare cu oamenii (ne pare rău pentru cei ce îndrăgesc tradiţia, dar nici măcar verzi nu erau), ba se pare că şi obiceiurile le aveau aidoma cu ale oamenilor, pentru că cel care părea a fi şeful împinse pe un altul mai mic şi mai amărît în faţă spunîndu-i:

— I-a du-te mai aproape şi vezi dacă nu muşcă, nu înţeapă, nu distorsionează spaţiul, nu opreşte timpul, nu anulează vreo dimensiune, sau nu... şi urmară cîteva noţiuni pe care Adam, în ciuda pregătirii lui multilaterale, nu reuşi să le priceapă. (Nu vrem să jignim pe nimeni, drept care nu ne vom apuca aici să explicăm lucruri atît de simple cum ar fi modul în care s-a putut Adam înţelege cu extratereştrii: ni s-ar părea ceva de a dreptul superfluu).

Fiinţa mai mică şi mai amărîtă făcu prudentă cîţiva paşi spre Adam şi se opri la o distanţă rezonabilă.

— Nu face nimic, şefu' Nu-i periculos!

— Nu face nimic... nu face nimic... îl maimuţări celălalt furios. Aşa mi-ai spus şi cu vulcanul ăla de pe Venus şi cînd m-am dus lîngă el... Du-te mai aproape!

— Nu-i nevoie, se crezu Adam dator să intervină. Dacă mă puteţi înţelege vă spun eu: sînt o fiinţă raţională şi în consecinţă nu sînt agresiv.

— Da, te înţelegem, răspunse morocănos cel care părea a fi şeful. Am captat pe drum încoace cîteva emisiuni de televiziune şi am văzut din jurnalele de actualităţi cît de raţional ştiţi să vă exterminaţi unii pe alţii... În sfîrşit, sînt probleme care nu ne interesează. Vreau numai să te avertizăm să nu faci vreun gest necugetat pentru că avem mijloace să-l contracarăm. Am venit aici cu o misiune şi sper să ne ajuţi de bunăvoie să ne-o ducem la capăt, pentru că altfel... şi ochii care oricum fi avea ieşiţi puţin din orbite ca la un exoftalmic i se bulbucară ameninţător spre Adam.

— Am să vă ajut, bîigui acesta nefericit, înghiţindu-şi discursul de bun venit pe care ar fi vrut să-l ţină. Numai că nu prea pricep cum am să vă pot ajuta eu...

— Am să-ţi explic în cîteva cuvinte despre ce este vorba. Noi sîntem prospectori de rîs... Nu, nu este vorba despre animalul pe care ţi l-ai reprezentat, Lynx cum îi spuneţi voi, ci de actul prin care o fiinţă raţională îşi exprimă bucuria, veselia. Nu ştiu dacă ar trebui să-ţi spun... în sfîrşit, în rîs este ascunsă o energie formidabilă, dar după penuria energetică în care vă zbateţi îmi dau seama că sînteţi încă departe de a-l folosi.

În consecinţă, am dori să testăm cîtă energie conţine rîsul fiinţelor de pe această planetă pentru că ţin să-ţi mărturisesc, există fiinţe care deşi rîd cu gura pînă la urechi, parcă aşa se spune, emană descurajant de puţină energie. Nu este nevoie să pricepi mai mult, esenţial este numai să vrei să ne ajuţi pentru că altfel...

— Aş vrea bineînţeles, numai că...

Adam ar fi vrut să le explice că poate nu este cel mai potrivit, după nefericitele întîmplări prin care trecuse în cursul zilei, pentru a le arăta cît de veseli pot fi pămîntenii.

— Să nu-mi spui ca nu cunoaşteţi rîsul pe planetă, se burzului şeful. Am captat emisiuni de televiziune la care am văzut cum săli întregi se prăpădeau la ceea ce numiţi voi filme comice...

Se întoarse spre cel de al treilea extraterestru, care părea a fi un tehnician, pentru că în tot timpul ăsta manevrase retras nişte aparate.

— Ai pregătit detectorul?

Acesta înclină tăcut din cap şi aduse mai aproape de Adam o maşinărie complicată.

— Începe cu testul unu! Spune-i un banc adaptat la planeta asta.

Tehnicianul se dădu lîngă Adam şi începu cu o voce monotonă şi plîngăreaţă să-i povestească un banc răsuflat cu un soţ ţinut sub papuc de nevastă.

— De ce nu rîde? se încruntă şeful spre tehnician.

Acesta ridică nedumerit din umeri.

Adam nu rîdea, imaginîndu-şi că o soartă asemănătoare cu a soţului din banc l-ar fi aşteptat probabil şi pe el dacă ar fi făcut prostia ca pînă la urmă să se căsătorească cu Camelia.

— Mai zic unul? întrebă tehnicianul.

— Lasă, făcu şeful. Poate exemplarul nostru este sensibil numai la excitanţii vizuali. Trecem aşadar la testul doi. Proiectează-i filmul acela comic pe care l-am înregistrat.

Tehnicianul apăsă un buton şi pe peretele întunecos al aparatului apăru un dreptunghi luminos, unde începu să se deruleze o cunoscută comedie cu

un şef care obişnuia să-şi tortureze subalternii cu cele mai rafinate chinuri morale ce le putea născoci, film care stîrni asociaţii dureroase în sufletul lui Adam, dar nici măcar un singur zîmbet.

— Poate se preface, îşi dădu părerea extraterestrul mai mic şi mai amărît, care îi testase lui Adam agresivitatea.

— Nu se preface, spuse nedumerit şeful, îl ţin sub observaţie telepatică.

Se întoarse rugător spre Adam:

— Uite ce te rog eu aşa în particular. Nu ne putem întoarce la Bază şi să spunem pur şi simplu că nu am reuşit să testăm cîtă energie conţine rîsul pămîntenilor. Trebuie să ducem o înregistrare, altfel ne taie ăia de la primă. Pune-te în locul nostru şi încercă să ne înţelegi! Hai fă un efort şi rîzi niţel!

Tehnicianul se apropie cu sonda aparatului şi Adam scoase un hohot anemic de rîs în care reuşi să concentreze toate nefericitele întîmplări de peste zi.

— Opreşte, opreşte! sări în sus alarmat tehnicianul.

— Ce s-a întîmplat? se apropie şeful de el.

— Extraordinar, îi răspunse acesta. Aşa ceva nu am mai pomenit! Rîsul lui are un coeficient energetic negativ. Cînd rîde pur şi simplu ne absoarbe energia din rezervoare.

Privind înspăimîntat spre Adam îl trase pe şef puţin mai într-o parte şi-i şopti:

— Rugaţi-l să nu mai rîdă pînă plecăm, altfel ne descarcă rezervoarele şi nu mai decolăm niciodată de aici.

Şeful se scărpină încurcat în cap, gest destul de asemănător cu al pămîntenilor aflaţi în aceeaşi situaţie, dar îşi reveni relativ rapid, dovadă că nu a fost ales chiar degeaba şef al expediţiei.

— Ascultă, se dădu el aproape de Adam, fă un efort şi nu mai rîde pînă plecăm noi. Ar fi vrut să-l şi ameninţe, dar de teamă să nu pară caraghios preferă să se abţină şi făcu un gest scurt spre tehnician.

Acesta pricepu şi începu să strîngă febril aparatura. În cîteva minute au fost gata şi s-au urcat în solniţă aruncînd priviri neliniştite spre Adam, care parcă voia să le spună ceva şi nu-şi găsea cuvintele. Îşi reveni numai după ce nava extratereştrilor se pierduse undeva printre stele.

— Drum bun! şopti el trist în urma lor.

Sînt sigur că se vor găsi unii care se vor grăbi să-l critice pe Adam pentru modul deplorabil în care a reacţionat, învinuindu-l că din pricina unor motive personale a ratat contactul cu o civilizaţie extraterestră. Nu ştiu însă dacă acestora le-ar fi convenit să-şi petreacă restul zilelor, undeva

prin extremitatea sudică a galaxiei, pe o planetă cu cerul verde, închişi într-o cameră unde să li se proiecteze zi şi noapte comedii, iar de la cap să le pornească linii magistrale de înaltă tensiune.